

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', thứ Hai, ngày 25/12/2023

*****

TỊNH KHÔNG PHÁP SƯ GIA NGÔN LỤC

Phần 3

Chương 12

GIẢI ĐÁP HỌC PHẬT NGHI VẤN

BÀI 22: CẢNH TÙY TÂM CHUYỂN

Người học Phật, học Thánh Hiền có thể chuyển đổi được hoàn cảnh bên ngoài là việc không dễ dàng nhưng là điều bắt buộc vì chỉ khi chuyển được cảnh giới phàm phu tiến vào cảnh giới của Phật của Thánh Hiền thì việc học tập mới có kết quả.

Việc học tập của chúng ta đã trải qua một thời gian dài, vậy hãy quán sát xem chúng ta đã chuyển được cảnh hay bị cảnh chuyển? Cần nhận biết rằng: Khi tập khí phiền não của ta dấy khởi thì cũng là lúc ta bị cảnh chuyển.

Kinh nghiệm học tập và rèn luyện cho chúng ta thấy tập khí cặn gốc sâu hơn ta nghĩ. Những rễ ta bật lên được chỉ là rễ phụ. Để đối trị việc này, ta phải tập thực hành việc đình chỉ ngay các tập khí phiền não và dục vọng khi phát hiện ra mình đang bị chúng dẫn dắt.

Đây là trạng thái công phu thấp. Công phu cao là đã nhìn thấy những hiện tượng này từ rất xa và không để chúng sai sử. Nhiều người vì không biết cách công phu nên càng lễ Phật niệm Phật thì vọng tưởng phiền não càng nhiều. Tổ sư đại đức thường nói: *“Miệng niệm Di đà tâm tán loạn đầu mồm rớt họng chỉ uống công.”* Vậy thế nào mới là công phu.

Công phu tu hành chính là kiểm soát khởi tâm động niệm nhằm phát hiện sớm tập khí phiền não và không để chúng dấy khởi. Nếu hết thời khóa tụng niệm Phật mà không kiểm soát phiền não vọng tưởng thì đó chưa phải là công phu.

Hòa Thượng trích Kinh Phật nói rằng: *“Y báo tùy theo chánh báo chuyển. Chánh báo là tâm mình. Ngoài chính mình ra, tất cả đều là y báo. Chúng ta nương vào hoàn cảnh để sinh tồn. Tất cả người, sự vật, sự việc, núi sông, đất đai đều thuộc y báo. Thậm chí chư Phật Bồ Tát cũng là y báo”.*

Ngài sách tấn: *“Khái niệm này chúng ta cần hiểu cho tường tận thấu đáo. Nếu không hiểu thấu đáo thì không biết dụng tâm.”*

Hiểu thấu đáo là chúng ta phải nhận biết rằng hoàn cảnh thuận hay nghịch là do chính mình. Cảnh sống quanh ta hài hòa an vui, tĩnh lặng đều xuất phát từ nơi tâm mình. Hoàn toàn không ở nơi người khác.

Hằng ngày chúng ta sống trong nhân quả, khởi lên “nhân” thuận thiện thuận tịnh thì “quả” là thuận thiện thuận tịnh. Quả này tương ứng với Phật Bồ Tát Thánh Hiền nên chiêu cảm Phật Bồ Tát Thánh Hiền. Còn khởi tâm yêu ma quỷ quái gian trá thì chiêu cảm xung quanh là yêu ma quỷ quái.

Cho nên đạo lý “*cảnh tùy tâm chuyển*” cho thấy nếu không dụng tâm thì không thể chuyển đổi được cảnh giới xung quanh. Cũng vậy, việc dùng thể lực, tài lực, năng lực không thể lay chuyển được hoàn cảnh hay con người.

Người thế gian vẫn thường ỷ vào quyền thế, tiền tài khiến người khác phục tùng nhưng sự phục tùng ấy chỉ là bề ngoài. Trong tâm họ không phục, vẫn oán hận và sẽ tìm cách hại lại.

Để chinh phục được mọi người, luôn nhớ đến đạo lý “*ta và chúng sanh là một thể*” - đó là thể thuần thiện thuần tịnh. Cho nên, ta chỉ việc quay về bản tâm này thì nhất định lòng người thu về một mối.

Thánh Hiền thế gian đã dạy: Con người vốn dĩ thuần thiện thuần tịnh - “*Nhân chi sơ tánh bản thiện*” cho nên một khi dùng đúng tâm thiện này để đối đãi với mọi người, chắc chắn sẽ khơi dậy tánh thiện ấy trong họ.

Vận dụng lời dạy người xưa: “*Chí thành cảm thông*”, ta đối đãi với người, sự vật, sự việc đều là dùng lòng chí thành thì nhất định sẽ cảm thông lẫn nhau. Nếu chưa cảm thông được là do ta chưa chí thành.

Hoàn cảnh đất đá cây cỏ cũng theo lòng chí thành mà biến đổi. Hiện tại, các loại cây trái mọc hoang dại tự nhiên có thể ăn được càng lúc càng ít, còn cây gai cây độc thì càng lúc càng lan rộng khắp nơi. Hai mươi năm trước, khu vực này rất nhiều nấm mỡ mọc tự nhiên nhưng đến nay nấm mỡ không còn mà nấm san hô, nấm thông thì chiếm thượng phong. Những thứ tốt đẹp dần dần mất còn những thứ xấu dở thì tràn lan. Thời gian tới, thứ xấu dở cũng không còn mà chỉ còn thứ độc hại.

Hãy quán chiếu xem vì sao con người chúng ta phải sống trong hoàn cảnh mưa không thuận gió không hòa hay mưa đá, mưa axit còn Thế Giới Tây Phương Cực Lạc lại là mưa hoa?

Đó chính là chiêu cảm của tâm con người, không phải tự nhiên mà hoàn cảnh trên trái đất lại như vậy. Con người dụng tâm thế nào thì hoàn cảnh sẽ chiêu cảm đúng như sự dụng tâm ấy hay tạo “*nhân*” thế nào thì gặt “*quả*” thế đó. Nếu con người cho đi sự chân thành, yêu thương, bao dung, tha thứ thì họ nhận được hồi đáp y như vậy.

Chúng ta tiếp tục quán chiếu xem mình đối nhân xử thế, đối người tiếp vật có dùng tâm chân thành, yêu thương? Nếu dụng tâm này, ta sẽ chuyển đổi được hoàn cảnh dù có thể chưa ảnh hưởng đến hoàn cảnh lớn nhưng sẽ ảnh hưởng hoàn cảnh nhỏ.

Ví dụ như các huynh đệ của chúng ta nhờ dụng tâm chân thành, sẵn sàng giúp ích người khác, dụng tâm cúng dường rau, đậu phụ đã làm lay chuyển cả gia đình người hàng xóm. Gần đây họ cúng chay và thết đãi khách bằng cỗ chay. Nếu là cỗ mặn thì nhiều chúng sanh phải chết. Ngoài sự ảnh hưởng hữu hình còn có ảnh hưởng vô hình.

Hòa Thượng nói: “*Chân tướng sự thật là y báo tùy theo chánh báo chuyển.*” Y báo là hoàn cảnh xung quanh ta, chánh báo là tâm ta. Tâm ta và chúng sanh đều thuần thiện thuần tịnh thì mọi sự sẽ như nhau, không có sự trái nghịch.

Vậy tại sao hiện tại hoàn cảnh nhân sự và vật chất quanh ta đều đang trái nghịch? Vì chính mình đang hoàn toàn trái nghịch với tự tánh, với tâm thuần thiện thuần tịnh của chính mình.

Hòa Thượng nói: **“Chánh báo là tâm thức. Năng biến năng hiện là Chánh báo và sở biến sở hiện là y báo.”** Ý câu này là tâm ta như thế nào thì hoàn cảnh sẽ diễn ra như thế đó. Hòa Thượng giải thích rằng nếu tất cả y báo đều có thể tùy thuận theo chánh báo là tùy thuận theo sinh thái tự nhiên.

Có người hằng ngày sống trong an vui hạnh phúc vì họ chỉ nghĩ đến an vui hạnh phúc cho người khác, còn mình sống trong khổ đau, dày vò vì chính mình dụng tâm như vậy đối với người khác.

“Hoàn cảnh xã hội ngày nay trước ác đến cùng cực là do chúng sanh ở trên thế giới này tự tư tự lợi, tham sân si mạn biến hiện ra,” Hòa Thượng nói.

Dòng sông, không khí hay đất đai ô nhiễm đều không tự nhiên vốn như vậy mà do con người làm ra. Trên cao thì cây rừng bị chặt phá nên nước mưa xuống không thấm thấu từ từ vào lòng đất mà ồ ạt như thác đổ gây sạt lở đất. Dưới thấp thì ngập nước và ngập rác thải nhựa.

Tất cả đều là do **“Con người tự tư tự lợi, tham sân si mạn mà biến hiện ra hay nói cách khác tâm rất ô nhiễm, không có tâm từ bi,”** Hòa Thượng nói.

Tâm không từ bi nghĩa là con người ngày nay đã vô cảm. Chúng tôi từng xem clip một người bản xứ thay vì nói lời cảm ơn thì sừng sộ muốn đánh một người nước ngoài chỉ vì anh ta được khuyên đừng vứt vỏ chai vào lùm cây.

Người nước ngoài này có ý thức cộng đồng, quan tâm đến môi trường sống của mọi người. Hành động của người vứt rác đã không có tâm từ bi lại còn vô cảm với mọi sự mọi vật. Tâm thái này sẽ chiêu cảm y báo trước ác đến cùng tột.

Hòa Thượng nói **“Do đây có thể biết rằng tình trạng sức khỏe thân thể của chúng ta liên kết với sự tốt xấu của hoàn cảnh sống xung quanh đều xuất phát từ một ý niệm trong tâm chúng ta.”**

Người vứt rác vô cảm với hoàn cảnh sống của chính mình và với tất cả mọi người xung quanh, trong đó có cả Cha Mẹ, người thân của anh ta. Một niệm tùy tiện của anh ta dẫn tới tâm xấu ác cùng cực, đến mức vô cảm chỉ biết đến mình.

Thế gian này không biết rằng chính mình là tác nhân chủ đạo của mọi nguồn buồn vui, yêu ghét, giận hờn, tốt xấu nên có người chỉ biết oán trời trách người, đổ thừa cho Trời Phật mà không bao giờ oán trách mình.

Do vậy, nếu chúng ta tường tận rằng mọi hoàn cảnh đang tác động trực tiếp đến ta là do chính chúng ta làm ra thì chúng ta sẽ biết cách dụng tâm. Nếu không biết cách dụng tâm thì không thể chuyển đổi được hoàn cảnh mà luôn bị hoàn cảnh chuyển chúng ta./.

*****

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

*Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót.
Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến
để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!*